

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820200318
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5820200318.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci žalobkyne: U. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX, zastúpenej JUDr. Jaroslavom Kokavcom, advokátom so sídlom X. T. XX, I. T., proti žalovaným: 1/ T. Z., nar. XX. XX. XXXX, 2/ T. Z., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom Z. J. XX, B., zastúpeným JUDr. Slavomírom Bachyncom, advokátom so sídlom L. XXX, o zaplatenie 954,91 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne a žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č. k. 7C/8/2020-141 zo dňa 23. 02. 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyni a žalovanému 2/ súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Žalovaná 1/ **m á** proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Námestovo výrokom I. žalobu voči žalovanej 1/ zamietol. Výrokom II. uložil žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni 954,91 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 20. 12. 2019 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom III. vo zvyšnej časti súd žalobu voči žalovanému 2/ zamietol. Výrokom IV. žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanej 1/ trovy konania v rozsahu 100 % a výrokom V. žalovanému 2/ uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 68 %. Svoje rozhodnutie zdôvodnil s poukazom na ust. § 43a, c, § 44, § 34 a § 35 Občianskeho zákonníka, resp. § 511 Občianskeho zákonníka. Zaoberal sa tiež námietkou premičania, ktorú posudzoval v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, resp. o trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, 2 CSP s prihliadnutím na úspech v konaní jednotlivých účastníkov. V odôvodnení rozsudku ďalej uviedol, že vo veci samej rozhodoval o návrhu, ktorým sa žalobkyňa voči každému žalovanému dožadovala zaplatenia sumy 954,91 eur s príslušenstvom z dôvodu, že spolu so žalovanými boli dlžníci, ktorí so U. U. uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere zo dňa 16. 05. 2011, na základe ktorej bol poskytnutý úver vo výške 5 700,- eur so splatnosťou dňa 17. 04. 2021. Pretože došlo k porušeniu povinností zo strany dlžníkov, dňa 17. 02. 2018 na základe výzvy veriteľa zaplatila splátku úveru 92,19 eur a dňa 02. 03. 2018 zaplatila sumu 2 772,54 eur. Na ňu a žalovaných pripadal podiel na záväzku na zaplatenie dlhu pre každého v 1/3, teda na každého suma 954,91 eur. Súd po vykonanom dokazovaní zistil, že celkovo bolo na úver zaplatené 13 609,32 eur (navýšenie platieb z dôvodu omeškania s jednotlivými splátkami), pričom potom tretinový podiel každého z dlžníkov na záväzku predstavuje čiastku 4 536,44 eur. Žalobkyňa z uvedenej sumy zaplatila 5 560,27 eur, zvyšok zaplatila žalovaná 1/. Súd tak skonštatoval, že žalobkyňa na splatenie úveru zaplatila o 1 023,83 eur viac, než pripadá na jej podiel na spoločnom záväzku. Keďže žalovaná 1/ tiež zaplatila viac ako predstavoval jej záväzok

z úveru, súd voči nej žalobu ako nedôvodnú zamietol a k náhrade požadovanej čiastky vo vzťahu k žalovanému 2/ vo výške 954,91 eur s príslušenstvom žalobe vyhovel. Súd pritom hodnotil aj vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného 2/, pričom dospel k záveru, že premlčacia lehota podľa § 101 OZ začala plynúť dňom, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz, t. j. v deň nasledujúci po splatnosti záväzku žalovaného 2/. Žalobkyňa vyvolala splatnosť svojej pohľadávky na náhradu plnenia, ktoré zaplatila za žalovaného 2/ výzvou, ktorá bola doručená žalovanému 2/ 19. 12. 2019. Dňom 20. 12. 2019 tak začala plynúť premlčacia lehota, pričom žaloba bola doručená súdu 14. 02. 2020. Nárok vo vzťahu k žalovanému 2/ tak nepovažoval za premlčaný.

2. Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podal odvolanie žalovaný 2/ a tiež žalobkyňa. Prostredníctvom právneho zástupcu žalovaný 2/ napadol výroky II. a V. s odôvodnením, že celý úver vybavovala žalobkyňa, pričom aj poskytnutá suma jej bola poukázaná na účet. Podľa dohody úver spočiatku sama splácala a až po nezhodách s ich synom splátky prestala splácať a dlžníci boli upozornení bankou na neuhradené splátky. Súd však podľa odvolateľa nevyhodnotil správne vykonané dôkazy, keď v prvom rade poukázal na skutočnosť, že nemala byť zaplatená celkovo suma 13 609,32 eur, ale v zmysle úverovej zmluvy len vo výške 11 841,04 eur. Upozorňoval, že zo strany banky nemôže byť suma svojvoľne navýšená, nakoľko nebol nijak upozornený na žiadne omeškanie, ani predčasné splatenie úveru. Pokiaľ žalobkyňa zvýšenú sumu uhradila, nevzniká spoludlžníkom regresná povinnosť voči nej na takto vzniknutý záväzok. Poukázal tiež na to, že pri výpočte tretinového podielu každého z dlžníkov súd vychádzal zo sumy 4 536,44 eur. Súd tak konštatoval, že žalobkyňa zaplatila o 1 023,83 eur viac, než pripadá na jej podiel na spoločnom záväzku. Súd však v rozpore s § 511 ods. 3 OZ nerozvrhol túto sumu rovnakým dielom na všetkých ostatných a zaviazal žalovaného 1/ uhradiť ju celú, hoci len v rozsahu žalobou uplatnenou sumou, teda 954,91 eur. Povinnosťou súdu bolo sumu 1 023,83 eur rozdeliť na tri čiastky a na neho by potom pripadla suma 341,27 eur. Nakoniec poukázal na skutočnosť, že výkon práva v tomto prípade je v rozpore s dobrými mravmi, keď bolo nesporné, že žalobkyňa si poukázala celý úver na svoj účet a nikdy ani časť z neho nedala spoludlžníkom, resp. svojmu manželovi. Z jej strany išlo o konanie, ktorým zneužila ich dôveru, keď jej išli ručiť za jej úver a nakoniec sa stali spoludlžníkmi. Žiadal, aby odvolací súd vo výrokoch II. a V. napadnutý rozsudok zrušil, žalobu v tomto rozsahu zamietol a priznal mu trovy konania.

Žalobkyňa vo svojom odvolaní poukazovala na nesprávnosť výrokov I., III., IV. a V. uvedeného rozsudku, pričom za nesprávne považovala konštatovanie súdu prvej inštancie, že žalovaná 1/ zaplatila zvyšok úveru, keď súd nebral do úvahy, že žalovaná 1/ a žalovaný 2/ sú manželia, na ktorých sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Vzhľadom na ust. § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zo spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne, takže aj keď úverová zmluva stanovila troch samostatných dlžníkov, žalovaní 1/ a 2/ mali zodpovedať za plnenie svojho záväzku spoločne a nerozdielne. Preto ak žalovaná 1/ podľa súdu prvej inštancie zaplatila splátky úveru v sume o 1 023,83 eur viac ako žalobkyňa, tento úver v zmysle § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka splácala aj za svojho manžela ako spoludlžníka z úverovej zmluvy. Aj v prípade, že by záver súdu o splácaní úveru žalovanou 1/ mal svoju relevanciu, súd nemôže svojím rozhodnutím nahradiť oprávnenie veriteľa vymedzené v ust. § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda priznať mu právo, ktorého plnenia sám nepožadoval. Žalovaná 1/ v prípade, ak by plnila aj za žalobkyňu, mala možnosť rovnako ako v minulosti požadovať vrátenie takéhoto plnenia. Uvedené oprávnenie žalovaná 1/ neaplikovala, a preto súd mal návrhu žalobkyne v celom rozsahu vyhovieť. Súd nemôže svojím rozhodnutím bez aktivity žalovanej 1/ nahrádzať jej zákonné právo na uplatnenie si nároku v zmysle § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov mala odvolateľka za to, že súd nesprávne rozhodol aj o trovách konania, a preto v napadnutom rozsahu žiadala rozsudok zmeniť a žalobe v plnom rozsahu vyhovieť.

3. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení uviedli, že odvolanie žalobkyne považujú za účelové. Pokiaľ poukazovala žalobkyňa na ust. § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka, veď aj ona sama uzatvorila zmluvu v čase, keď tvorila manželstvo s ich synom. Mala účel získať úver pre seba, ich len nahovorila na podpísanie zmluvy, pretože sama nespĺňala podmienky na poskytnutie úveru. Uviedli, že pokiaľ boli ako spoludlžníci, každý z nich mal samostatne dlh splatiť.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení uviedla, že tvrdenia žalovaných nemajú v odvolaní zákonný, ani vecný základ v skutkových a dôkazných zisteniach, ani v príslušných ustanoveniach Občianskeho zákonníka. Odvolanie považovala za nedôvodné.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v intenciách ust. § 379 a § 381 CSP a postupom bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo odvolatelia uviedli v odvolaní, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal dokazovanie, pričom následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v tomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP). Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

7. Aj odvolací súd sa v tomto prípade stotožnil s tým, že účastníci boli spoludlžníkmi, čo vyplynulo zo zmluvy o úvere zo dňa 16. 05. 2011. Tiež bolo preukázané, že došlo k omeškaniu s jednotlivými splátkami, za čo boli dlžníci sankcionovaní a celkovo bolo na splatenie úveru poskytnuté 13 609,32 eur. Súd následne správne zistil, že podiel každého z dlžníkov na záväzku z takto zaplatenej úverovej zmluvy predstavuje 4 536,44 eur. Správny údaj bol aj v tom, že žalobkyňa na splatenie úveru zaplatila o 1 023,83 eur viac, než pripadal jej podiel na spoločnom záväzku. Viac ako pripadol podiel na žalovanú 1/ však táto splatila tiež, preto správne súd voči nej návrh zamietol a jediný, kto nesplácal svoj podiel, bol žalovaný 2/. Súd tohto do požadovanej výšky žalobkyňou zaviazal na splatenie vo vzťahu k žalobkyňi, ktorá plnenie poskytla aj za neho. Uvedený postup, ktorý uplatnil súd prvej inštancie, vyplýva z ust. § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade tvrdenie žalovaného 2/, že súd mal aj túto sumu rozdeliť pomerne na každého dlžníka, nie je správne, pretože takýto postup by nastal až v prípade, keby niektorý z dlžníkov nemohol svoj podiel splniť (napr. by zomrel). Žalovaný 2/ však môže svoj podiel na dlhu plniť. Odvolateľ ani nepreukázal, že by žalobkyňa v čase uzatvárania zmluvy o úvere sa vo vzťahu k nim správala v rozpore s dobrými mravmi. Taktiež súd nepovažoval za správne tvrdenie žalobkyne, že v tomto prípade žalovaní 1/ a 2/ ako manželia mali platiť dlh spoločne a nerozdielne. V čase uzatvárania úverovej zmluvy síce boli manželia, avšak záväzok dlžníka prevzali na seba každý jednotlivo. Čo sa týka námietky odvolateľa, že dlh bol navýšený oproti pôvodnej sume, ktorá mala byť splatená, žalovaný 2/ ako dlžník mohol využiť všetky svoje práva a prípadné navýšenie dlhu veriteľom (sankcie za omeškanie a neplnenie povinností dlžníkmi) rozporovať.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd považoval rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny, a preto ho v celom rozsahu potvrdil.

9. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalobkyňi a žalovanému 2/, ktorí neboli úspešní v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanej 1/, voči ktorej smerovalo odvolanie žalobkyne súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, nakoľko bola úspešná v odvolacom konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 CSP).

10. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z

akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).